

Klimaren aldaketak jada eskatzen digu egokitzen hastea

National Adaptation Forum-en aurkezpenak dio: “Garaiotan ikusten ari gara klimaren aldaketaren arrisku eta ahuleziak sartu direla baliabide naturalen kudeaketan erabakitzen duten jendeen diskurtsoetan. Herri, eskualde eta nazio mailan ari diren kudeatzaileak hasi dira erantzuten klimaren eraginei. Baina egokitzearen alorra oraindik sortu berria da”.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

NATIONAL ADAPTATION FORUM burutu berri dute AEBetako Denverren. Klimaren aldaketak dakarren mundu berrira egokitzeko estrategiak aztertzeaz da *adaptation* hori. Egokitzea, oraindik gure arteko askok eztabaidan jartzen dutenean klima aldaketarena egia ote denez? Hainbesterainokoa ote da?

Alternat gune progresistan *Cynical companies are already scheming how getting rich off global warming* (Enpresa zinikoak tratutan ari dira beroketa globalarekin aberasteko) kronika argitaratu du Alexander Zaitchikek, azpтитulu honekin: “Lekuko funtzionarioak eta ekologistak planak egiten aritu dira beroketa globalaren ondorengo Amerikaz. Etekin bila dabiltzan negozioek gauza bera egin dute”. Zaitchik kazetari *freelance* da, besteren artean *Common nonsense: Glenn Beck and the triumph of ignorance* liburuaren egilea.

Zaitchikek kronikan azaldutako biltzarrean, apirilaren 2tik 4a artean, 500 partaidetik gora bildu ziren, klimaren aldaketari egokitzeko AEBetako Gobernuak sortu dituen 20 agenzia federaletako ordezkariak, arriskuan diren kostaldeetako dozena bat estatuko funtzionarioak, Gobernuaz Kanpoko Erakundeak, unibertsitateko ikerlariak...

Adaptation definizioa biltzarreko hainbat aurkezpenetan mamiturik

ikusi zen: “Hirien egokitzea”, “Itsas hegiaren erresilientzia eraikiz”, “Bizidun basatien egokitzea eta espezie etxekotuen lekualdatzea”, “Dike eta olatu hormak: kostak eta itsas guneen planifikazioa”...

Erresilientzia (estresari eta ezintasunari aurre egiteko ahalmena) eta egokitzea modako hitz bilakatu dira. Zaitchiki biltzarkide batek aitortu dionez, “duela bi urte kanporatu egingo ninduten edozein bileratatik klimaren aldaketaz eta horri aurre egiteko inbertsio beharraz hitz egin izan banu”. Baina Sandy ekaitz izugarriak (*super storm* ingelesez) aldatu zuen giroa. Pentsa, Denverreko alkate Michael Hancock biltzarrean iragarri zuen apirilaren 2a izendatu duela “Klimari egokitu beharraz ohartzeko eguna”.

Zaitchikek uste du horrelako keinu asko ez dela beharko aurrerantzean. “Super-ekaitzak, uholdeak eta idorteak handitu eta gogortu ahala, horiekiko babestu eta egokitu (*adaptation*) beharrak gaina hartuko dio negutegi gasak murrizteari (*mitigation*) klimaren agendan”.

Biltzarren babesleetaoak izan dira Geos institutua (“*Using science to help people predict, reduce, and prepare for climate change*” dauka lelo), klima egokitzearen *think tank*, eta

Amerikako Estatu Batuetako Garraio Ministerioaren mapak dio tituluan: “Klima aldaketaren eragina AEBetako garraio publikoan. Eurite handien eta itsasoaren maila igoeraren proiektzioak”. Neurri eta tamaina ezberdinetako puntuek irudikatzen dituzte garraioen geltoki nagusiak. Barruko aldeko mantxa marroiek idorteen handitzea adierazten dute eta urdinek euriteen handitzea. Kostaldeetan garrantzia berezia daukate bi seinalek: urdin argiz daude itsasoaren mailatik metro bete edo gutxiagora dauden eremuak; eta marra gorriaz azpimarratu dira gehien sufrituko duten itsas hegiak. Zehazki Mississippi-Missouriaren deltako larrialdi egoera azaltzen duen *Can't Stop the Water* dokumentala erakutsi zuten Denverreko biltzarren akaberran. Eskualde horietan bereziki sufritutako Katrina eta Sandy *ekaitzarrek* argitan utzi dute nortzuk diren klima aldaketaren galtzailak, aldaketazko justizia eskatzen dutenak.

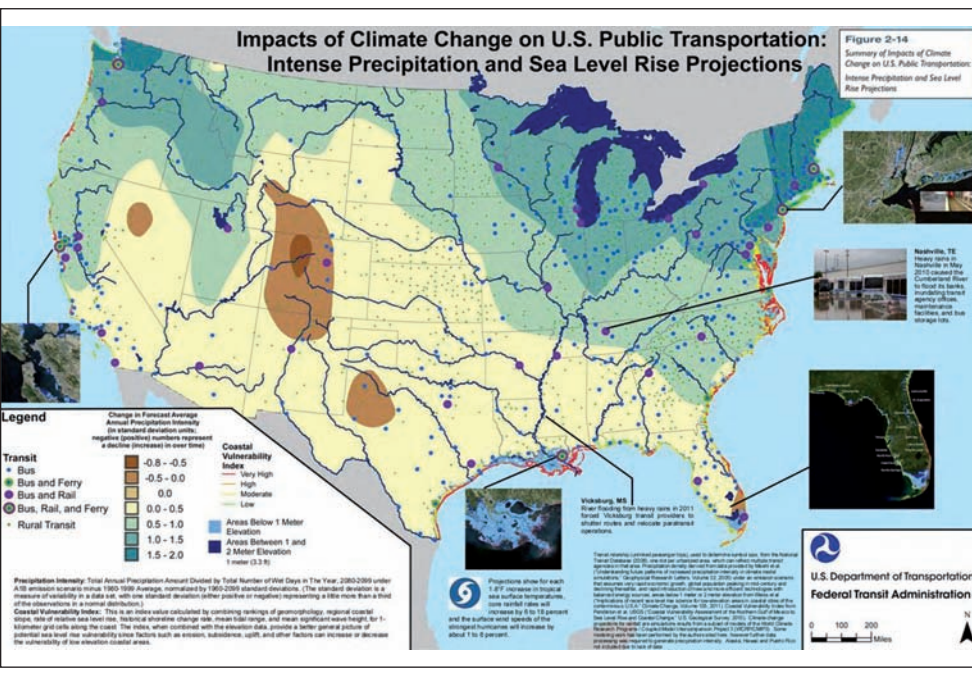
Stratus kontsultora, bezero publiko eta pribatuei klimaren arriskuez aholku ematen aitzindaria. Bien jabea Daniel Kreeger da, Association of Climate Change Officers elkartearen sortzaile ere badena.

“Kalkulatu dut –esan dio Kreegerrek kazetariari– 30.000 edo 50.000 profesional ariko dela klima eta egokitzearen gaietan hurrengo hamarkadan”. Datorren irailerako Washingtonen antolatuko du hiru eguneko *Climate Strategies Forum* delakoa. Honen babesletza 25.000 dolar pagatu behar da.

Justizia klimatikoa eta negozioak

Denverren bilduak mintzatu dira jendeak, azienak eta etxeak lekualdatzeaz, arriskutan diren eremuetan salbatu daitekeena sendotzeaz eta ezin dena abandonatzeaz. Grafikoki esanda, AEBetako bizilekuen mapak zaharberritzeaz. “Duela hamar urte egokitzea hitz itsusia zen, berde profesional eta ekintzaileen artean amore ematea esan nahi zuen. Gero, klimari buruzko nazioarteko negoziaketan poderioz eta klimaren aldaketak atzerabiderik ez duela erakusten duen zantzuak ikusirik, nazka galdu diote”.

Zaitchikek erdutatut aipatu du Lara Hansen. AEBetako Ingurumen Agentzian eta beranduago World Wildlife Fund erakundean

keen iraultza sozialei buruzko beldurra. Horrekin batera, gizarteak berdetu eta deszentralizatu beharra, leku askotan industriaren intentsibotasuna arinduz jarduera ekonomikoa eta hondakinak murriztu beharra... “Baina galdera da ea aipatzen diren trantsizioak burutuko ditugun garaiz ala beranduegi”.

Denverren ba omen ziren hirietako funtzionarioak arazo zehatzen konponbide bila joanak; Zaitchikek aipatu du Chicagoko bat, kezkatua ur zikinen hoditeria gero eta sarriagotan butxatzen delako, uholdeen kausaz. Lara Hansen bezalako beste askok planteamendu holistikoagoa egin nahi zuten, kaltetuenak izango diren jendeen babes ekonomiko eta soziala hobetzeko.

Beste biltzarkide batek, Jacqueline Pattersonen esan bezala, “klimaren aldaketak larriagotu egiten ditu lehenetik dauden bereizketa sozialak, osasungintzan, zabortegei toxikoen hurbiltasunean, poliziarekiko eta hedabideekiko harremanetan, larrialdi zerbitzuetan, ahalmenean oro har”.

Aldiz, enpresa handiek inbertsio, oportunitate eta arriskuak ikusten dituzte aldaketotan. Nazio Batuen Erakundeak kalkulatu du 130.000 milioi dolar mugituko dituztela alor honetako konpainiek. Urak eta laborantzako lurrak garrantzia berezia hartu dute. Prezioak gora datoz. Petrolio konpainiek sortutako Global Adaptation Index bat bada jadanik burtsan kotizatzen dena, Natural Gas Partnersek 11.000 milioiko portfolio daukalarik. Baten negarra dakarren euria, bestearen pozgarri. ■

ibili ostean, 2008an EcoAdapt sortu zuen, klimaren aldaketa ikeritzeko, Washington estatuko itsas hegian uharte txiki bat erosi eta han eraiki egoitza. Kazetariari esan dionez, “EcoAdapten ideia da jendeari bultza egitea kontzientzia hartzetik haratago egokitze neurriak hartzea”.

Bill McKibben, 350.org erakundekoa, zen beste biltzarkide berezietakoa. *Eaarth* liburua plazaratu berri du, azaltzeko gutako gehienak bizi garen planeta dagoeneko ez dela gu sortu ginen hura bera. “Aztertu behar dugu gure bizimodutik eta gure ideologietatik zein zati utzi behar ditugun atzera, gure gizartearen eta zibilizazioen muinak babestu ahal izan ditzagun”.

AEBetan gai hau lantzeko Global Change Research Act legea 1990ekoa da, George W. Bushen garaikoa, baina 15 urtez paper artean lozorroan eduki dute, Barack Obamaren administrazioak biziberritu duen arte. Honek abian jarri du Adaptation Task Force, klimaren aldaketaren arriskuak aztertu eta proposamenak egiteko.

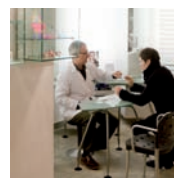
Ultraeskuineko kristau kreazionistek luzaz oztopatu dute gai honen aurrerabidea. Hondamendi naturalek hartu dieten arte gaina, esaterako Ipar Dakota estatuak bost urtetan lau aldiz jasan dituen uholde izugarrien bidez.

Biltzarrean, Zaitchikek *Alterneten* esan digunez, eten gabe mahairatu da klimaren aldatzeak ekar ditzan

**ZINKUNEGI
OPTIKA**

Hernani, 23 · 20004 Donostia · T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

Zerbitzua
Kalitatea
Garantia

